

KORPORACJE



CZAS NA REGULACJE

Postulaty i argumenty
na rzecz skutecznego prawa UE
o łańcuchach dostaw, które chroni ludzi i środowisko



Wydawca oryginalnego raportu: Initiative Lieferkettengesetz

Autorzy: Uwe Kleinert i Eva-Maria Reinwald

(SÜDWIND – Institut für Ökonomie und Ökumene)

Tytuł oryginału: **Gemeinsam etwas Großes starten: Forderungen und Argumente für ein starkes EU-Lieferkettengesetz, das Menschen und Umwelt in Lieferketten schützt**

INITIATIVE
LIEFERKETTEN
GESETZ.DE

Wydawca raportu w j. polskim: Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie

Koordinacja polskiego wydania: Maria Huma, Alina Pękalska

Tłumaczenie: Agnieszka Sobolewska

(na podstawie tłumaczenia Marii Rath z j. niemieckiego na j. angielski)



Korekta: Jakub Kahul

Autorka grafiki na okładce: Anita Korynek

Opracowanie graficzne i skład: Aneta Sitarz, manto

Wrzesień 2022

Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie działa na rzecz zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska, odpowiedzialnej konsumpcji i produkcji oraz przestrzegania praw człowieka. Chcemy wiedzieć, co kupujemy i za co płacimy. Zadajemy pytania firmom, sprawdzamy je, domagamy się zmian.

DOŁĄCZ DO NAS!

Wsparcie takich osób jak Ty nadaje naszym działaniom sens.

Włącz się w nasze kampanie, akcje uliczne, zbieraj z nami podpisy, prowadź zajęcia z młodzieżą.

Więcej informacji: www.ekonsument.pl/dolacz

Wspieraj nas!

Tylko wsparcie takich osób jak Ty nadaje naszym działaniom sens.

ekonsument.pl/wesprzyj

Jeżeli masz pytania - napisz do nas:

info@ekonsument.pl

ekonsument.pl

„Nasza żywność. Nasza przyszłość” to międzynarodowa kampania, którą współtworzymy z 18 organizacjami partnerskimi z Europy i świata. Jej celem jest zmobilizowanie młodzieży do przyjęcia zrównoważonych wzorców konsumpcji i aktywnego wspierania zrównoważonych łańcuchów dostaw żywności, uczciwych stosunków handlowych, poszanowania praw człowieka i praw pracowniczych oraz zrównoważonego rozwoju dzięki ulepszonej polityce instytucjonalnej i korporacyjnej na poziomie UE i państw członkowskich.



Współfinansowane
przez Unię Europejską



Publikacja jest współfinansowana ze środków Unii Europejskiej. Za treść publikacji odpowiada Initiative Lieferkettengesetz, poglądy w niej wyrażone niekoniecznie odzwierciedlają oficjalne stanowisko Unii Europejskiej.

SPIS TREŚCI

- 4** OD WYDAWCY
- 5** POSTULATY
- 7** DROGA DO USTAWODAWSTWA UE W ZAKRESIE ŁAŃCUCHÓW DOSTAW
- 8** KOMENTARZE DECYDENTÓW POLITYCZNYCH I LIDERÓW BIZNESU
- 10** PYTANIA I ARGUMENTY
 - 11** 1. Kogo powinno dotyczyć unijne prawo o łańcuchach dostaw?
 - 13** 2. Jak daleko powinny sięgać zobowiązania przedsiębiorstw?
 - 15** 3. W jaki sposób przedsiębiorstwa mogą być pociągane do odpowiedzialności?
 - 18** 4. Dlaczego konieczne jest wprowadzenie wymogów należytej staranności w zakresie klimatu i środowiska?
 - 21** 5. W jaki sposób odpowiednie władze mogą skutecznie egzekwować wymogi należytej staranności?
 - 23** 6. W jaki sposób można wysłuchać i zaangażować zainteresowane strony?
- 27** CO MOGĄ ZMIENIĆ WIĄŻĄCE WYMOGI NALEŻYTEJ STARANNOŚCI?
- 30** PRZYPISY

DRODZY AKTYWIŚCI I AKTYWISTKI!

Razem możemy dokonać w Europie wielkich rzeczy: możemy zobowiązać firmy do przestrzegania praw człowieka oraz ochrony środowiska i klimatu na całym świecie. Aby wyeliminować z łańcuchów dostaw wyzysk pracowników oraz niszczenie środowiska i lokalnych społeczności, pilnie potrzebujemy skutecznych przepisów unijnych.

Już w 2011 r. Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka wskazały, że przedsiębiorstwa także muszą przestrzegać tychże praw, a ich zobowiązania w zakresie należytej staranności obejmują cały łańcuch dostaw.

Jednak wciąż dzieci w Indiach pracują przy wydobyciu miki, kopiąc w ziemi głębokie doły, osoby szyjące nasze ubrania dostają głodowe pensje, a jedna z europejskich korporacji zagraża ludziom i zwierzętom w Afryce Wschodniej, realizując wielki projekt naftowy. Na całym świecie ludzie i przyroda cierpią w wyniku działań w łańcuchach dostaw europejskich firm. Musimy to zmienić!

W czasach kryzysu, czy to podczas pandemii COVID-19, czy wojny w Ukrainie, prawa człowieka oraz ochrona środowiska i klimatu są szczególnie zagrożone. Na wyjątkowe ryzyko narażone są obecnie na przykład pracownice fabryk w Ukrainie szyjących dla marek odzieżowych. Także importowanie surowców z krajów, gdzie panują represyjne reżimy, lub niestabilnych regionów stwarza zagrożenie dla praw człowieka oraz ochrony środowiska i klimatu. Szczególne zagrożenia wymagają szczególnej uwagi. Nie powinna to być kwestia dobrowolnego podejmowania działań.

W czerwcu 2021 r. niemiecki rząd pokazał, że ramy prawne dla łańcuchów dostaw są nie tylko niezbędne, ale także możliwe do wprowadzenia, uchwalając ustawę o należytej staranności w łańcuchach dostaw (LkSG). Był to kamień milowy, jednak w przepisach pozostały istotne luki. Prawo dotyczące łańcuchów dostaw ustanowione na poziomie Unii Europejskiej (UE) powinno je domknąć i zapewnić równe warunki we wszystkich 27 państwach członkowskich.

Jako organizacje pozarządowe z całej Europy mamy na celu wsparcie tego procesu. Łącząc siły z naszymi europejskimi partnerami, chcemy dopilnować, aby wszyscy, którzy czerpią zyski z globalnego rynku, wzięli na siebie także odpowiedzialność za konsekwencje swojej działalności biznesowej dla środowiska i praw człowieka.

Przygotowaliśmy ten przewodnik, by wesprzeć Was i zmotywować do zaangażowania się w proces na rzecz wprowadzenia skutecznego unijnego prawa o łańcuchach dostaw. Podsumowuje on postulaty naszej inicjatywy i przedstawia argumenty, które mogą okazać się pomocne – czy to w dyskusjach na stoiskach informacyjnych, czy w rozmowach z liderami politycznymi.

UE jest trzecią największą gospodarką świata. Działajmy razem, by powiązać tę gospodarczą siłę z ochroną praw człowieka, środowiska i klimatu!